

zöivel foglalkozik. Megállapítja többek között, hogy „mindhárom vizsgált nyelvben fejlett a szóképzés jelensége, s mindhárom nyelv rendelkezik a képzők gazdag rendszerével”. A szóképzésről vallott felfogások az egyes nyelv szakirodalmában eltérőek, ezekről is számos információt kapunk e fejezetből. Szó esik a polyszemiáról, a szinonímiáról, a képzők szerepéről, a szóképzési alapfogalmakról (termékenység, gyakoriság, szabályszerűség), az olasz, az orosz és a magyar képzők jellegzetességeiről és a leggyakoribb képzőkről.

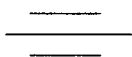
A 5. fejezet „Az -ESE/-ENSE, az -ANO/-IANO/-IGIANO képzős melléknevek alapszavak szerinti felosztása és szemantikai jegyek szerinti besorolása” címmel a konkrét vizsgálati anyagot tartalmazza, a vizsgálati eredmények tükrében, 13 alfejezetben. Laczik alapszavakra osztotta a vizsgálati anyagot, és e szerint 11 kategóriában elemzi a szintaktikai viszonyait szerint az olasz szintagmákat, megadja az orosz és magyar megfelelőiket, majd ezek alapján következtetéseket von le az *-ese*, *-ense*, és az *-ano*, *-iano*, *-igiano* képzős származékszavak mint népnevekről, ezek és célnyelvi megfelelőiről.

Végkövetkeztetésként igazolta, hogy „mindhárom vizsgált nyelvben vannak különböző viszonyt kifejező melléknevek”, amelyek több szempontból is összevethetők: jelentéstartalmukat, szintaktikai funkciójukat tekintve, és sok azonos vonást mutatnak a morfológiai kategóriák érvényesítésében. A célnyelvi megfeleltetésekről számtalan megállapítást tesz, és a további kutatás irányát is megszabja.

A kötet végén, a függelékben, a teljes vizsgálati korpusz megtalálható három nyelven, majd pedig részletes bibliográfiát találunk a témáról.

E kötet az olasz nyelv tanítása során nagy segítséget jelenthet az idegennyelv szakos tanároknak. Az olasz leíró nyelvtanok, amelyeket ma használunk, foglalkoznak ugyan a melléknevekkel és a főnevesülés problémájával, de közel sem ilyen részletességgel, így az e könyvben leírt pontos vizsgálat nagy segítséget jelenthet az olasz mint idegen nyelv tanítása során. Reméljük, hogy ez az értékes anyag minél szélesebb körben kerül felhasználásra, és a szerző folytatja a kutatómunkát, hogy további hasznos következtetések válhassanak közkinccsé.

Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2002. 183. p.

DR. FARKASNÉ JUHÁSZ KRISZTINA

igazgató

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat

Pedagógiai Intézete

Tatabánya

Kézikönyvek, feladatgyűjtemények

Kerékgyártó Éva–Kórosi Kálmánné:

A tanulás tanítása, tanulása 1–4. osztályban

TANULÁSMÓDSZERTANI KÉZIKÖNYV ÉS FELADATGYŰJTEMÉNY
SZOKÁSRENDSZEREK ÉS TANULÁSI TECHNIKÁK KIALAKÍTÁSÁRA,
FEJLESZTÉSÉRE AZ 1–4. OSZTÁLYBAN

A tanulás tanítása program, a „Tanítsuk meg tanulni a gyereket!” célkitűzés középpontjában az áll, hogy a gyerekek meg tudjanak felelni a tantervi követelményeknek, képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, szeressenek, akarjanak, tudjanak jókedvűen tanulni.

Oroszlány Péter és kollégái a középiskolás korosztályra figyelve dolgozták ki módszerüket és az ehhez kapcsolódó segédanyagokat. A kocsai Vincze Imre Általános Iskola igazgatónője, Kerékgyártó Éva és tanára, Kórosi Kálmánné – többéves gyakorlati tapasztalatra építve – az általános iskolás korosztály 1–4. évfolyamára készítették el ugyanezeket az anyagokat, hiszen a tanulási képességek kialakítása és fejlesztése az alsó tagozaton alapvető feladat.

A kézikönyv és a feladatgyűjtemény a félévente 2x1 hetes (napi 60 perces), évente évfolyamonként összesen 20 órás tanulásmódszertani kurzus anyagát tartalmazza. Elsősorban hátránykompenzáló, felzárkóztató, differenciáltan oktató-nevelő és fejlesztő munkát tesz lehetővé, különös tekintettel a hátrányos helyzetű vagy tanulási problémákkal küszködő tanulókra.

A kézikönyvben a szerzők mintát, óravázlatot adnak a szokásrendek kialakításához, átalakításához. Az első osztályban az alapvető szokásrendek (rend, testtartás, csend, sorrendiség, pihenők beiktatása, képességek, motiváció, kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, akaratere, elhatározás, verstanulás) kialakítása a cél; a másik három évfolyamon pedig az egyéni időterv, a rövid és hosszú távú célok, a tanulási technikák bővítése, a tanulási típusok megállapítása és a tanácsadás.

Az elsajátított technikák alkalmazásához, megerősítéséhez nyújt segítséget a **feladatgyűjtemény**, mely a tanulási képességek fejlesztését szolgáló foglalkozások leírását tartalmazza. Az évfolyamonként és részképességként csoportosított feladatokból (bemelegítő, ráhangoló, frissítő, relaxáló, figyelmi, beszédfejlesztő, olvasásfejlesztő, emlékezetfejlesztő, gondolkodtató gyakorlatok) a tanító saját ízlése és a célszerűség szerint válogatva gazdagíthatja óráit fejlesztő tevékenységekkel.

A kiadványokban megadott szakirodalom tanulmányozása segíti a programot megvalósító pedagógust a munkájában.

Hospitálási, tanfolyami konzultációs lehetőséget – igény szerint – a program készítői biztosítanak (Vincze Imre Általános Iskola, Kocs 2898 Szabadság tér 6. Tel./fax: 34/471-261).

* * *

Földi Józsefné–dr. Török Endréné: Visszapillantó

IRODALMI-NYELVTANI MUNKAFÜZET DIFFERENCIÁLT FOGLALKOZÁSOKHOZ 5. OSZTÁLYOSOKNAK

Földi Józsefné és dr. Török Endréné Visszapillantó című nyelvi, irodalmi és kommunikációs szempontok alapján összeállított munkafüzete 10-11 éves tanulók elsősorban differenciált oktatására alkalmas.

A mű szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegei (mesék, versek, mondák, ismeretterjesztő olvasmányok) felkeltik a megcélzott korosztály olvasási kedvét, a hozzájuk kapcsolódó feladatsorok pedig fejlesztik olvasástudásukat, a pontos és értő olvasás képességét, valamint az olvasottak feldolgozását, szóbeli és írásbeli megfogalmazását. A tanulók tudásának fejlődése félévkor és év végén a teljesítménymérő lapon is lemérhető.

Az alkotók magas színvonalú felkészültségük és példaértékű pedagógiai gyakorlatuk alapján biztosan tudják, hogy mit lehet s kell elvárni az ötödik évfolyam diákjaitól anyanyelv- és irodalompedagógiai megfontolások mentén. Arra is gondot fordítottak, hogy a kötetben szereplő írókról, költőkről a gyerekek a munkafüzet végén szereplő Kislexikonból szerezhesenek ismereteket.

A taneszköz megoldási javaslatokat is tartalmaz, így önálló feldolgozásra, gyakorlásra egyaránt alkalmas.

A kiadványok megrendelhetők:

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete, 2800 Tatabánya V., Fő tér 4.

Tel.: (34) 514-174, Fax: (34) 514-185 e-mail: mpikomaromi@mpi-tb.sulinet.hu